Va prezentam in acest numar un "debutant" mai aparte. S-a nascut la 5 februarie 1947 la Zalau, in judetul Salaj. Licentiat in Drept (1971) si Filosofie (1977) la Universitatea Babes-Bolyai din Cluj. Din 1990 este membru al Uniunii Scriitorilor, din 1992 face parte din Asociatia Ziaristilor Profesionisti si, incepind cu 1996, a devenit unul dintre membrii Consiliului Director al ASPRO. A fost redactor al revistei Echinox (in perioada ei de glorie, 1970-1976) si se numara printre redactorii fondatori ai revistei Poesis. A publicat pina in prezent nu mai putin de 15 volume de versuri, eseuri si traduceri de proza din Pasternak, Bunin, Anna Ahmatova, Esenin, Blok, iar scrierile sale au fost traduse in engleza, germana, franceza si maghiara. Si totusi, el debuteaza abia acum si aici in proza imaginarului, cu povestirea **Pasararul**. Iubiti cititori, va invitam sa faceti cunostinta cu debutantul Alexandru Pintescu!

Alexandru Pintescu

PASARARUL

Am fost pasare: nu am dovezi dar imi aduc aminte.

Adrian Popescu

Padurea era minunata in zori. Ce ma tulbura mai mult era mireasma de rasina. Poate de aceea poetii asemuie padurea cu o catedrala. Nu doar pentru boltile de frunze. Nu doar pentru simfonia concertistica. Nici macar pentru necunoscutul care te intimpina la fiecare pas, la capatul oricarei

poteci, dincolo de fiecare luminis. Auzisem povesti despre gnomi, silvani, silfide, stime ale apelor. Mai ales nordicii, cu apetenta lor pentru mister, pentru fabulos, pentru fantastic, ar fi trebuit sa ma pregateasca pentru ceea ce avea sa urmeze. De fapt, marturisesc, nici acum nu pot depista granita dintre straniu si miraculos, in cele ce va vor fi relatate. O explicatie posibila ar fi butelcuta de tuica veritabila pe care o ajustasem cu niscaiva boabe de piper ca sa ma aghezmuiesc de o eventuala gripa ce bintuia urbea de la poalele Somesului (na, ca gresii, vezi bine, ceea ce tot frisoanele gripei ar trebui sa inregistreze in cont; evident, nu voi sterge si nu voi adauga nimic la impulsul primei miini, primogeniturii cum ii zic juristii care, dupa ce ca sint timpiti, mai cred si ca le stiu pe toate; oricum, aceasta prima insailare textuala, acest prim raport catre El Nimeni din El Nicaieri nu e menit tiparului - ei, hai, cum mi-ar sta, ditamai om de vaza al urbei sa ma pun in postura unor imberbi care au confundat Carul Mare cu OZN-ul?!)...

Si era, cum spuneam, o dulceata de-mi venea s-o strig pe Veta (nefiind literat de meserie, apuc si eu vorba de pe unde se nimereste, chiar si de la Nea' Marin, ca tot va veni vremea sa vorbesc cu mortii!) Pe sotia mea o cheama Claudia, mai stii cine-o fi Veta?, simt ca-mi pierd coordonatele chiar acum cind impistrez pagina alba cu oile negre ale prietenei mele de-o viata, Olivetti - lettera 32. O fi vreun personaj din baznirile alea nordice cu ondine, rusalce, spiridusi ai casei, lacurilor, padurii, apei - rusii ii numesc domovoi, ozeroi, lesovoi, vodianoi -, cu aratari ciudate ale padurii ca mistretii cu colti de argint, cerbii de aur, licornele sau lemurii. Pe crestele paduroase adasta Yeti, King Kong, iar un oarecare Hemingway vazuse chiar si un ghepard pe crestele impadurite din Kilimanjaro. Ca sa nu mai vorbim de minunile lacului Titicaca, ori de misterul din Loch Ness...

Nu ma gindeam la aceste lucruri pe cind ajunsesem in Poiana Narciselor, acolo unde, de regula, imi asezam in fiecare simbata dimineata plasele. Am uitat sa va spun: in timpul liber, ca sa scap de necazuri si de stress-ul zilnic, aici obisnuiesc sa-mi intind plasele spre a prinde pasarelele care m-au obsedat de mic, cu penajul lor, cu cintecul lor, cu ousoarele lor multiplu colorate, cu gusitele lor tremuratoare, cu ochisorii nelinistiti, cu

coditele lor infoiate. Ma obsedau in asemenea masura incit, la virsta copilariei, eram in permanenta cocotat in vreunul din arborii ce dominau asezarea de pe marginea padurii de foioase: nu era nici o indoiala, trocul cu oua furate din cuiburi era prima forma de capitalizare a bunavointei prietenilor, calea cea mai sigura spre a deveni liderul lor. Cu cit cuibul era mai inalt, cu cit era cocotat mai sus, cu cit exista pericolul - real! - de a te trezi cu uliul pe crestet, cu atit mai adeverita parea tuturor mentinerea ta in postura sefului de trib, a comandantului de partizani sau in fruntea detasamentului de pedepsire. Privilegiu care insemna ca puteai sa iei loc in rindul din fata la caravana cinematografica, lucru important mai ales daca ea era improvizata intr-un vagon Pullman dezafectat. Cine putea privi mai in liniste Omul cu arma, Tinara garda sau In Muntii Liu-Lian? Imi rasuna si acum in memorie fraze ca acestea: "Incotro? o intreba pe colhoznica din Dimovka. Spre viata, soptesc buzele arse..."

Nu imi era frica, deci, pe cind strabateam hatisul de nepatruns - hait! aici miroase a literaturizare; insa nu era sa las "hatisul" pur si simplu, ar fi aratat lipsa de stil -, mai ales ca atari experiente traisem cu duiumul in copilarie pe cind ne grozaveam sa intram in castelul medieval din comuna natala, respectiv intr-un tunel ce se zice c-ar fi legat castelul lui Rakoczi de alte doua similare, situate la cel putin cite zece kilometri distanta, iar strigatele natinge ale exploratorilor ce incercau sa ii imite pe ciresari rasunau mai ales atunci cind ne buluceam spre iesire. Si membrum rupsit... Na, ca ma tradai ca sint avocat de profesie, o categorie pe care o detest tocmai pentru ca se crede investita cu nu stiu ce adevar absolut si nu poate iesi, nici moarta, din propria piele. Chiar si eu ma gindesc ca pasiunea mea de uichend, de a prinde pasarele, de a le intenta un proces, iar apoi de a le condamna fie la moarte, fie la libertate, era tot o meteahna a cerebelului atrofiat de o perversa existenta de jurist, plictisitoare si anosta. Nici nu vreau sa ma gindesc ca soarta inaripatelor depindea in vreun fel de succesele sau esecurile profesiei mele, respectiv ca, atunci cind reuseam sa salvez un criminal odios, lichidam in schimb, in compensatie, pasarica neajutorata si, vitavercea - cum zice personajul caragialian -, atunci cind nu

reuseam sa salvez un nevinovat, eliberam perversa creatura ce ne strica holdele si ne lua pita de la gura pe cind "pioneream" cu cintec: "Spic cu spic, patriei snop", pina ne iesea snop de scintei din creieri. Sa nu ma credeti vreun personaj odios: pasarelelor ucise le pregateam o inmormintare princiara, le aghesmuiam, le acopeream cu tarina, ca pe orice fiinta zamislita de Domnul pe Pamint. Poate pentru a sterge urmele oribilei mele crime?!... Spre cinstea mea, desi ma simteam oarecum eliberat de povara unei responsabilitati peste puterile mele de suportat, constiinta unei vinovatii secrete se insinua din zi in zi si mi se parea ca va veni ziua eliberarii de sub jugul cumplitei fapte. Ca sa-mi rascumpar vina - ori, poate, ca sa ma ascund de ea? - am intrat si in partidul verzilor. Nu va mai spun ca sedintele de partid erau pentru mine adevarate terapii de soc. Le traiam atit de intens, incit la una dintre ele chiar am lesinat de emotie. Era vorba, evident, despre pasari, despre obiceiul mai nou al unor creatori de moda de a-si impopotona victimele credulitatii lor nu doar cu blanuri, ci si cu... pene. Emotia a fost atit de puternica, dedublarea mea atit de perfecta, incit, pur si simplu, am simtit un soi de fericire la decesul lui Versace, de parca as fi avut o legatura cu el...

Dar nu e cazul sa-mi psihanalizez trairile. Gindurile mi-au abatut atentia de la o crevasa in care era sa alunec din neatentie, gasindu-mi sfirsitul ca si barbatul Vitoriei Lipan, lipsit si de oi, si de femeie (oile mele pascind, precum se vede, linistite pajisti albe).

Oricum, am ajuns in poiana, mi-am intins plasele si am zabovit o clipa, sa vad cum se crapa de ziua. Un prieten, vinator, sustinea ca in acele clipe s-ar auzi un zgomot puternic; nici vorba de asa ceva. Se stie, vinatorii mint de ingheata apele, motiv pentru care nici nu-i prea bag in seama. Mai ales iarna...

M-am intins pe spate, gindindu-ma cit de inversa si chiar perversa e soarta omului: Eminescu zicea ca "fiind baiet paduri cutreieram" si, uite, pe mine ma apuca pacatul la batrinete... Mi-am rezemat capul de ranita pe jumatate golita, mi-am atintit privirea spre catapeteasma cerului si-am

ascultat fosnetul frunzelor, sopotul izvorului, tistuitul pasarilor, boncaluitul cerbilor, chitaitul gusterilor si chiar, din inalt, tipatul unui sir de cocori. E treaba dumneavoastra, iubiti viitori cititori - fiindca aceste rinduri vor vedea lumina tiparului abia dupa moartea mea, deoarece e mai usor sa suporti atunci ideea gresita pe care si-o fac semenii tai despre tine, in comparatie cu usurinta cu care suporti tu idei similare despre ei! - sa legati aceste fapte de anotimpul in care pot auzi toate aceste zgomote, ele tinind oricum de atmosfera fantastica a intimplarilor istorisite. Am deschis butelcuta, am amusinat slaninuta, dupa care mi-am infipt cu voluptate coltii in ujina - viaticum, ii ziceau romanii - si-am inceput sa rontai. De fapt, nu sint un impatimit al mincarii. As zice, mai degraba, ca am obiceiul sa ciugulesc mincarea aidoma pasarilor cerului care, tot asa, abia se ating de bucate... dar o fac de dimineata pina seara, tot asa, repet, ca si ploaia londoneza care tine de la 1 ianuarie pina la 31 decembrie.

Priveam nelinistit in jur, rotindu-mi capul din ce in ce mai repede in timp ce piguleam din mincare, iar oasele-mi parca se subtiasera, se alungisera si pareau usoare, de parc-ar fi fost umplute cu aer. Pieptul mi se stringea ca o carena, simteam ca ma sufoc, cerul s-a facut tot mai albastru, bleu-jandarm, apoi in nuante de negru. Se facea ca m-am ridicat, aproape pluteam, ba chiar pluteam, imi ispravisem treaba, imi adunam plasele, recolta era bogata; zburam deja cu rucsacul plin de prada. Am intrat pe nevazute in podul casei, mi-am desfacut ranita cu comoara sustrasa naturii, operatiunea era mai usoara ca altadata deoarece parea ca-mi crescusera gherute in loc de unghii. Eram pregatit pentru Marea Judecata. Mi-am asezat pasarile pe o grinda, legindu-le piciorusele de cite un piron. Erau in total treisprezece piroane si inca unul, mai lateral, ceea ce insemna - judecata-mi ramasese intreaga - ca prinsesem nici mai mult, nici mai putin decit 14 pasari. Le-am numarat din nou cu atentie si nu stiu de ce aveam impresia ca mai ramasese pe undeva inca una, fie se ascunsese acolo mai dinainte, fie venise cit fusesem plecat, fie imi scapase la numaratoarea initiala. In centru se afla un corb urias, in fata caruia un altul mai mic se inclina si rosti cu un croncanit grav, aproape imperceptibil: "Ridicati-va in

picioare! Incepe sedinta de judecata prezidata de Corbul Nevrmore!". La care Corbul Mare se aseza si declara sententios: "Incepe sedinta de judecata!", adaugind: "Acuzarea are cuvintul!" Mi-am rotit capul de jur imprejur, cuprins de o uimire de nedescris si am deslusit o codobatura ce se apropia, maturind praful cu coada; in lumina ce razbatea prin luminator, parea invaluita intr-o aura diamantina.

Codobatura isi roti gratios capul mititel, facu o reverenta spre prezident, apoi spre cele douasprezece vrabiute ce se foiau intr-o parte, facu o alta reverenta, mai adinca, se intoarse catre mine si, atintindu-ma cu o gheruta, isi incepu sinteza actului de acuzare: "Domnule Presedinte! Onorat Juriu! Aveti in fata un caz eclatant de atentat la neamul si specia pasareasca. Individul de fata ignora cu buna stiinta evolutia speciilor si Codul de neagresiune intre regnuri, ordine si specii animale si vegetale, semnat si parafat la 1 ianuarie 2001, articolul 1, 4 si 21. El a avut nesabuinta sa se creada in mileniul doi al erei noastre si sa se comporte violent cu diversele specii de pasari, in multe cazuri luindu-le viata, fapta ce poate fi asimilata crimei de genocid. Va rog sa-l condamnati ca atare!"

Bineinteles, ramasesem siderat. Din uimire m-a trezit Judele, care a croncanit: "Apararea are cuvintul! Avind insa in vedere ca acuzatul nu cunoaste inca limba noastra, dam cuvintul avocatului din oficiu!" Atunci am vazut ca se infoaie si paseste in fata un porumbel calator. Avea la piciorus un inel ceva mai lat, pe care am descifrat, gravata, data casatoriei mele: 18 decembrie 1971. Si-a mai infoiat o data penele si si-a inceput pledoaria: "Domnule Presedinte! Doamnelor si domnilor jurati! Onorat auditoriu! Acest ins nu apartine speciei noastre asa ca nu am gasit in cutuma un caz asemanator. Sigur, domniile voastre veti judeca prin analogie, dar, sper, fara cruzimea cu care stramosii si stramoasele noastre au fost judecate de-a lungul secolelor. Vedeti, stimati jurati, la curtea Regelui Arthur, la curtea Regelui Soare, ba chiar si pe la curtile supusilor lor erau la mare trecere fripturile de potirnichi, supele de fazani, rata, curca, ori gisca pe varza. Nimic nu era mai delicios pentru unele etnii decit giturile de lebada care, prin lungimea lor, puteau hrani un clan intreg... Pot fi numarati pe degetele

de la o mina cei ce-au iubit cu adevarat neamul pasaresc: Edmond Rostand, Selma Lagerlöf, Serghei Esenin, cu a sa Porumbita din Iordan, Ienachita Vacarescu, Eminescu, cu Antropomorfism si alti citiva. In rest... Cita tradare, jignire, delatiune, cita umilinta! Sa ne amintim doar prejudecata ca am cinta mai bine daca ni s-ar scoate ochii, ca ne-am lepada penele daca se arunca in noi cu noroi - cum, de altfel, fac numai paunii. Cit exemplu de barbatie da pasarea-spin! Cita credinta se ascunde in sufletul porumbelului voiajor, iertata fie-mi pledoaria prodomo! Oamenii n-au invatat nimic din dansul nostru nuptial, din felul cum ne clocim ouale, ne crestem si ne educam puii! Ne-au imitat in schimb in stiinte - bionica! -, in arte, in setea de a parasi pamintul cel plin de pacate, in modul si locul in care ne construim cuibul, in orientarea dupa stele, in timpul migratiilor. Ne-au furat chiar si structura oaselor! Au uitat, in schimb, ca la originea speciilor au fost si ei pasari. De aceea, ma bucur ca acuzarea nu a trecut in rechizitoriu si fapta de tradare a propriei specii. Poate ca, in schimb, n-au uitat ca au fost serpi, ca au fost maimute! De aceea, sa nu ne grabim sa lichidam acest personaj care este si pentru mine sinistru, ci sa-l condamnam sa traiasca!" S-a auzit un murmur dezaprobator, dar "aparatorul" meu a continuat cu si mai multa vehementa: "Da! Sa-l condamnam sa traiasca... viata noastra! Sa devina din nou pasare, sa se bucure in voie de zumzetul padurii pe care sa nu uitam ca o iubeste, de susurul izvoarelor, de azurul cerului, dar sa sufere si rigorile iernii, si spaima de vinatori, de capcane, de plase netrebnice si de toate cele ce ne fac viata de nesuportat!" Ultimele-i cuvinte au fost acoperite de larma aprobatoare, juriul nu s-a mai retras pentru deliberare si, sub presiunea momentului, judele Nevermore a strigat, dominind vacarmul ce se iscase: "Se aproba!" Apoi, in uralele asistentei, am fost tirit spre acoperis, pentru a mi se da prima lectie de zbor...

M-am trezit la pamint si mi se parea ca decorul nu se schimbase...

© Alexandru Pintescu, 1999. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrala sau partiala a acestui articol este permisa numai cu acordul autorului.